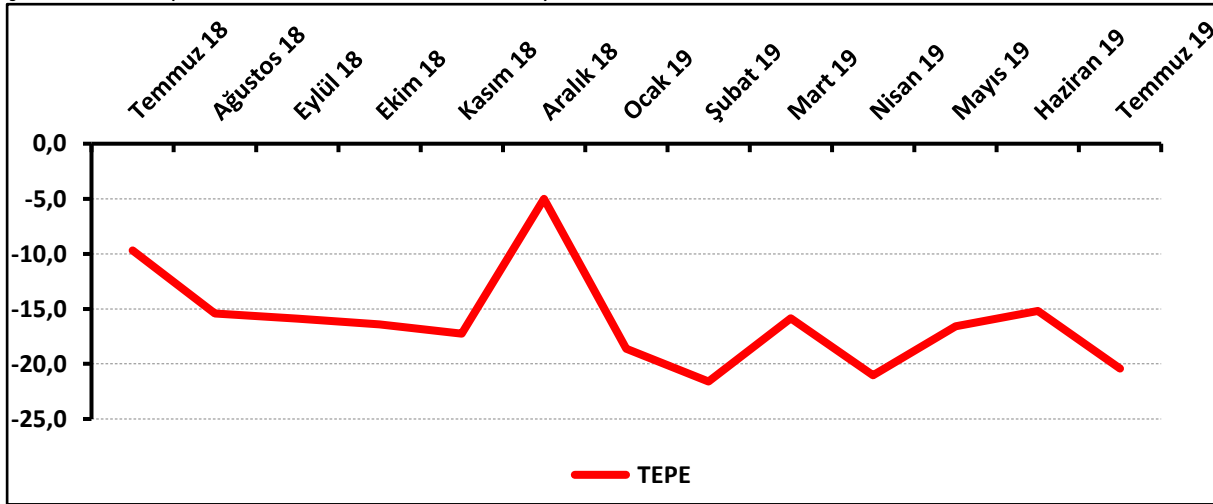

PERAKENDECİ GELECEKTEN UMUTLU DEĞİL

Perakende güveni, Temmuz 2019'da bir önceki aya göre 5,2 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 10,7 puan azaldı. Perakendeci, Temmuz ayında Haziran'da olduğu gibi gelecekte umutlu değil. Perakende güveninin temmuz ayında geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü, temmuz ayında perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Temmuz ayında -20,4 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 10,7 puan, geçen aya göre 5,2 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-14,9	-23,3	-19,5	-19,8	-16,3	-17,0	-19,9	-17,1	-16,7	-12,7	-14,9	-13,4
2018	-13,9	-7,1	-13,6	-17,2	-18,7	-15,6	-9,7	-15,4	-15,9	-16,4	-17,3	-5,0

¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

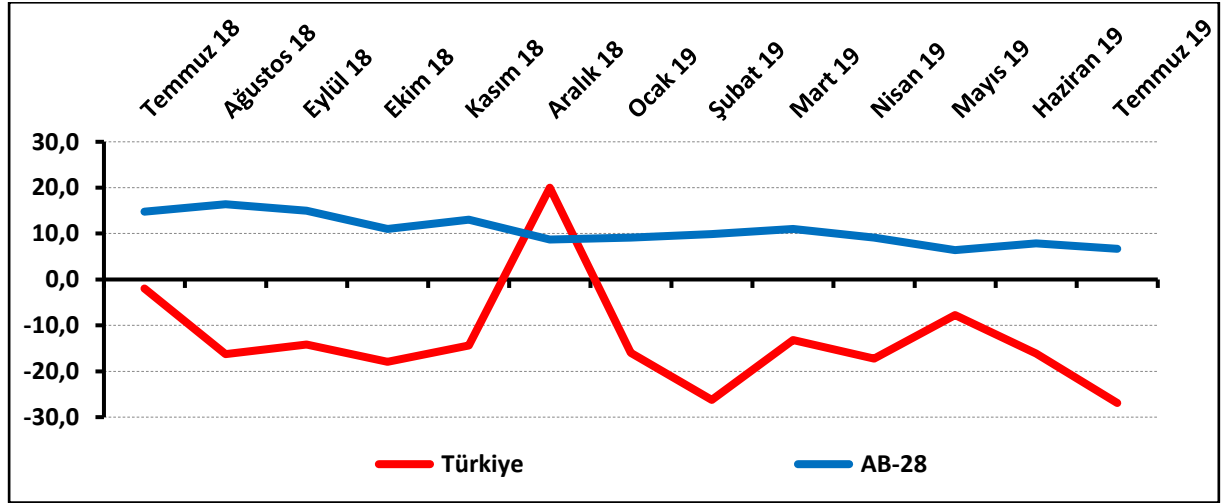
2019	-18,6	-21,6	-15,8	-21,0	-16,6	-15,2	-20,4					
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Temmuz 2019'da -26,9 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 10,8 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 25,0 puan azaldı.

Temmuz 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 22,4'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 49,5'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 28,1 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

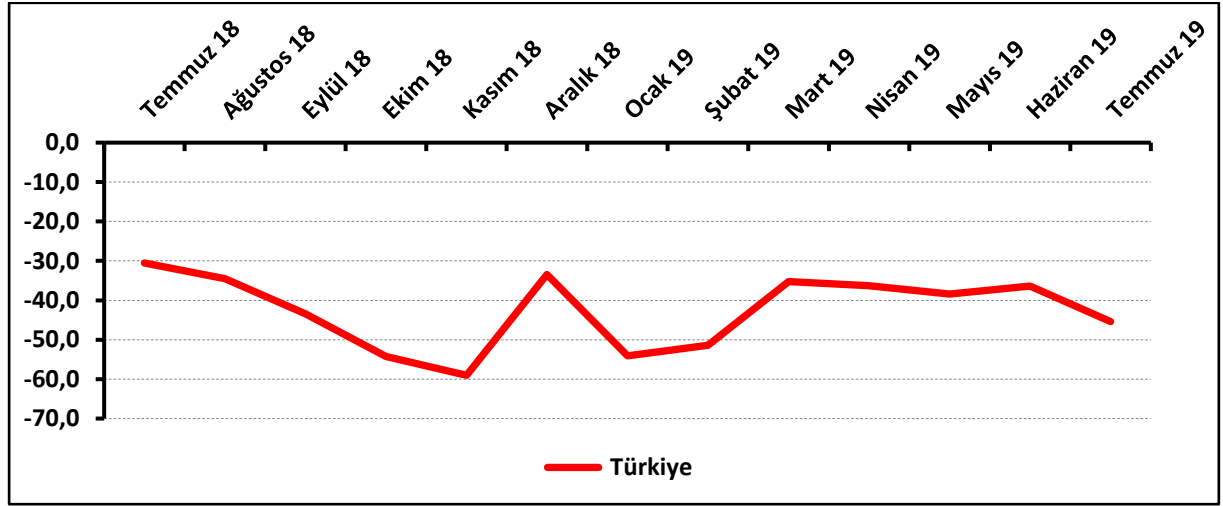
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-5,2	-38,5	-19,3	-18,7	-11,1	-7,2	-17,1	-8,4	-6,0	-2,1	-4,8	2,7
2018	-8,5	6,8	-7,8	-13,6	-19,9	-2,7	-1,9	-16,3	-14,2	-18,0	-14,4	20,0
2019	-16,0	-26,2	-13,2	-17,2	-7,8	-16,1	-26,9					

İşlerin durumu geçen yıla kıyasla kötüleşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Temmuz 2019'da -45,4 puan değerini alarak, Haziran 2019'a göre 9,0 puan, Temmuz 2018'e göre 14,9 puan azaldı.

Temmuz 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 16'sı geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 61,4 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 22,6 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)

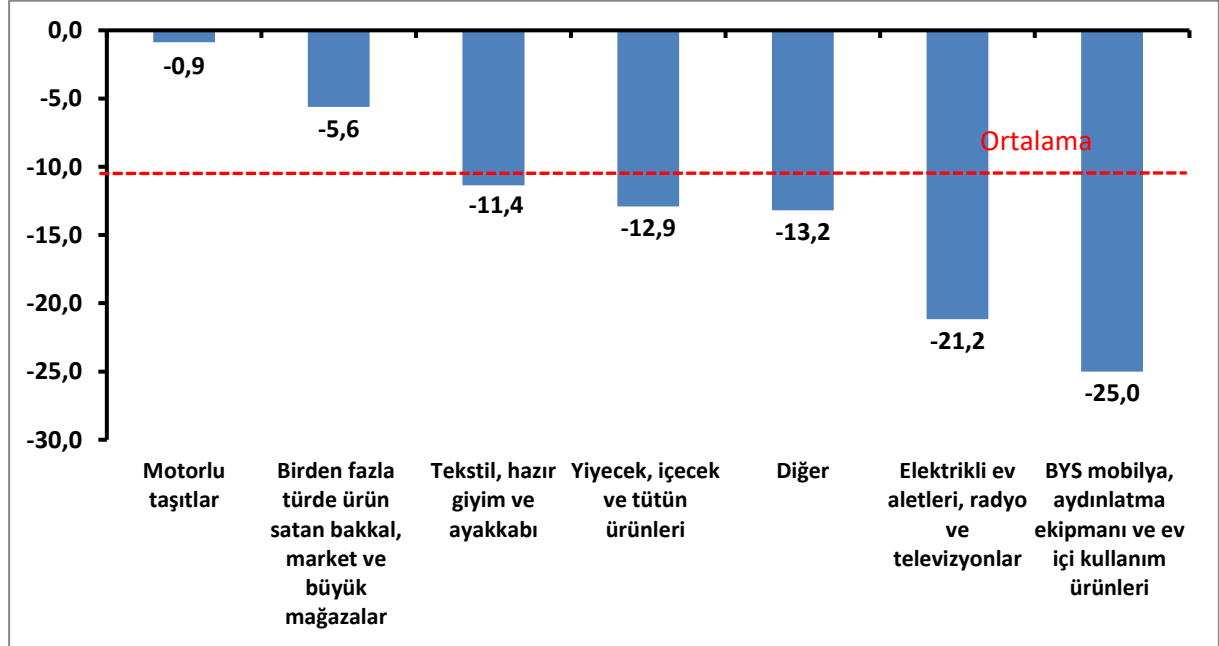
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4					

Perakende güveni en fazla azalan sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Temmuz 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde azalış görüldü. “Motorlu taşıtlar” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Temmuz 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin geleceğe yönelik beklentileri kötümser

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Temmuz 2019'da, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Temmuz 2018'e göre hem de Haziran 2019'a göre azalış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 07/2018	Endeks 06/2019	Endeks 07/2019	Bir önceki aya göre değişim 07/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-38,9	-44,5	-58,9	-14,4	-20,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	11,8	15,1	24,6	9,5	12,8
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-11,0	-22,0	-31,7	-9,7	-20,7
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-1,9	-16,1	-26,9	-10,8	-25,0
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,7	0,1	-5,0	-5,1	-6,7
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	49,1	48,2	42,0	-6,2	-7,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-30,5	-36,4	-45,4	-9,0	-14,9
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	5,9	2,7	0,6	-2,1	-5,3

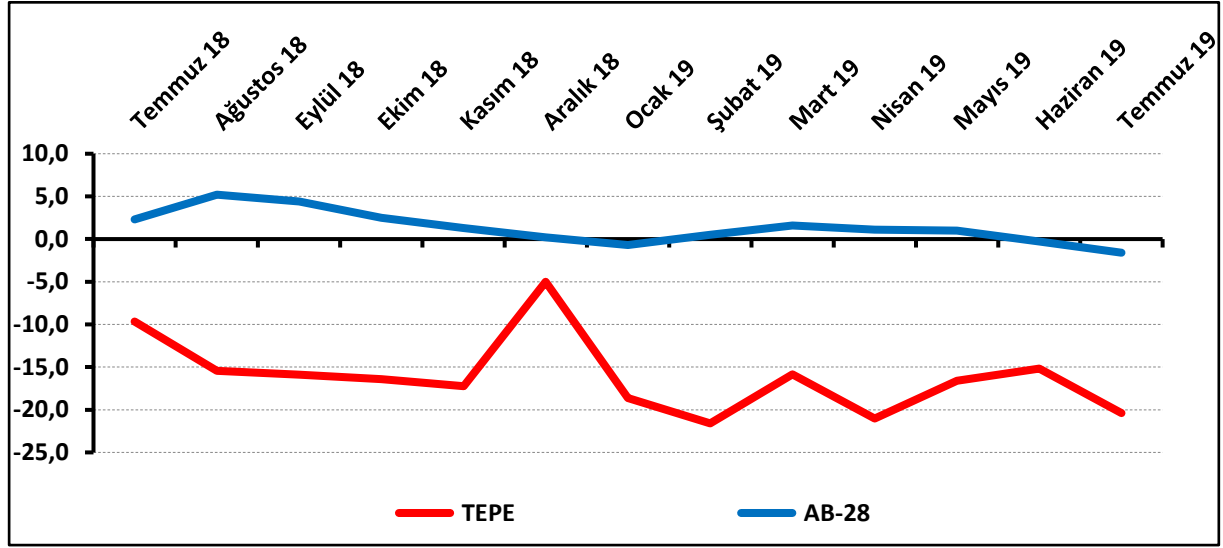
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Temmuz 2019’da -1,6 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 1,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 3,9 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,7	0,5	1,6	1,1	1,0	-0,3	-1,6					

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta, temmuz ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Malta'yı; Belçika ve Slovenya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, Finlandiya ve İrlanda oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da Malta'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Temmuz 2018'e göre değişim AB-28'de -3,9 puan, Euro Bölgesi'nde -1,3 puan oldu. Haziran 2019'a göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2018 ve Haziran 2019'a göre)

Ülkeler*	Temmuz 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Haziran 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	15,5	22,7
Belçika	8,6	2,1
Slovenya	7,9	1,8
İtalya	7,1	4,2
Estonya	5,8	0,5
Makedonya Cumhuriyeti	5,2	-1,3
Karadağ	3,7	3,5
Bulgaristan	1,9	1,1
İsveç	1,5	1,2
Romanya	1,4	0,7
Arnavutluk	1,2	-1,1
Sırbistan	1,0	1,9
Hollanda	0,4	0,6
Litvanya	0,2	1,3
Portekiz	-0,2	0,6
Almanya	-0,3	-3,8
Macaristan	-1,0	-0,9
Yunanistan	-1,2	4,5
Euro Bölgesi-19	-1,3	-0,8
Danimarka	-2,7	-0,4
Letonya	-3,0	-0,3
Çek Cumhuriyeti	-3,4	2,3
Avusturya	-3,8	-2,7
AB-28	-3,9	-1,3
Polonya	-4,9	-1,1
Slovakya	-5,0	-2,7
Hırvatistan	-5,4	4,2
Fransa	-6,5	-1,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-7,2	-4,7
İspanya	-8,0	-3,3
Türkiye	-10,7	-5,2
İrlanda	-11,0	-4,6
Finlandiya	-12,5	-0,5
İngiltere	-15,7	-4,2

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir.

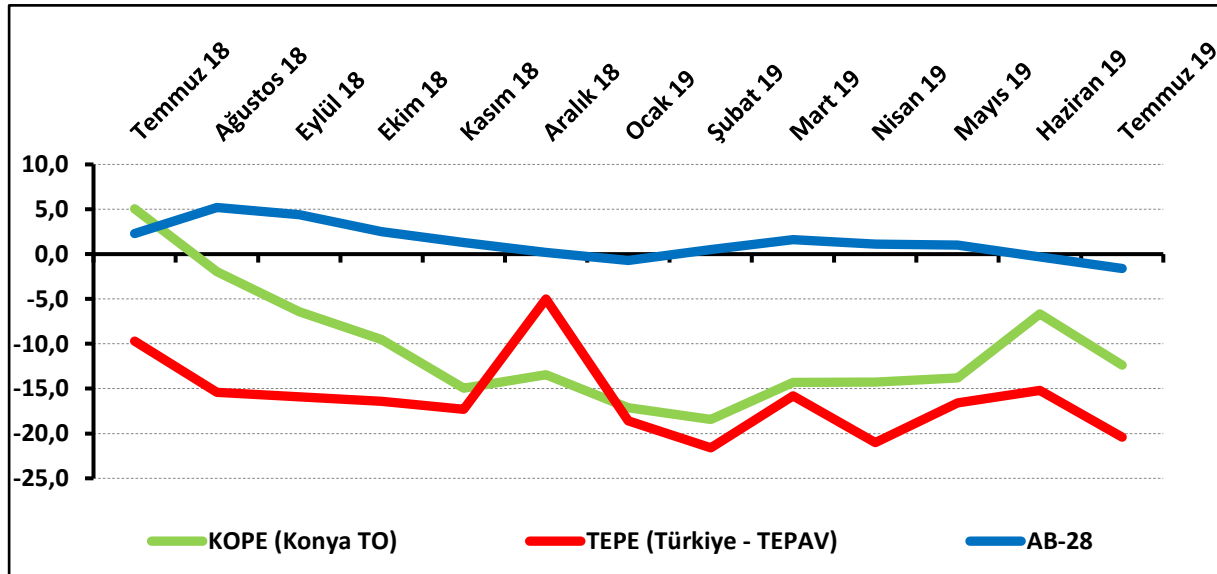
**Sıralama Temmuz 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Temmuz ayında TEPE, -20,4 puan değerini alırken KOPE -12,4 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 17,5 puan, TEPE 10,7 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 5,7 puan azaldı. Konya perakendesi, temmuz ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2018 – Temmuz 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,3	-2,9	0,4	-2,7	2,2	4,6	0,3	4,3	6,9	2,9	5,3	3,8
2018	4,7	1,5	-1,7	-4,3	0,8	1,5	5,1	-2,0	-6,4	-9,5	-14,9	-13,4
2019	-17,1	-18,4	-14,3	-14,3	-13,8	-6,7	-12,4					